

Boxholms kommun

Rapport avseende granskning av
bokslut och årsredovisning per
2013-12-31

KPMG AB
21 mars 2014
Antal sidor: 10

Innehåll

1.	Inledning	1
2.	Sammanfattning	1
3.	Granskningens syfte	3
4.	Revisionskriterier	3
5.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
6.	Metod	3
7.	Bokslut för år 2013	4
8.	Förvaltningsberättelsen och verksamhetsberättelserna	5
8.1	Kommunens målsättningar	5
8.2	Förvaltningsberättelsen	6
8.3	Verksamhetsberättelser	6
9.	Kommentarer till resultaträkningen	8
10.	Kommentarer till balansräkningen	8
11.	Sammanställd redovisning (koncern)	9
11.1	AB Boxholmshus inkl dotterbolag	9

1. Inledning

Vi har av Boxholms kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2013. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2013.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

2. Sammanfattning

- Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.
- Vi har, vid vår granskning, inte funnit något som tyder på att kommunens årsredovisning strider mot KRL eller god redovisningssed. Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.
- Årets resultat för kommunen är positivt och uppgår till 1,1 Mkr. Budgeterat resultat uppgick till 1,3 Mkr. Resultatet har påverkats positivt av återbetalningen av AFA-försäkringar på 3,9 Mkr. Om kommunen inte erhållit dessa intäkter hade ett negativt resultat på 2,8 Mkr redovisats. Kommunstyrelsen och nämnderna redovisar sammantaget negativa budgetavvikelser med totalt 2,3 Mkr.
- Årets resultat är inte tillräckligt för att nå det långsiktiga målet om 1,2% av skatteintäkter och statsbidrag. Det redovisas inte vilka åtgärder kommunen ämnar vidta med anledning av den bristande måluppfyllelsen. Inför 2013 sänktes resultatmålet från 2% till 1,2%. Målet 2% är en vanligt förekommande tumregel för god ekonomisk hushållning.
- Kommunen har antagit tre finansiella mål. Enligt årsredovisningen så bedöms att endast ett av målen uppnåtts – soliditetsmålet. Det av fullmäktige fastställda resultatmålet uppfylls inte, för att detta ska anses uppfyllt krävs ett resultat på 4,8 Mkr.
- Balanskravet har inte uppnåtts för 2013 enligt balanskravsavstämningen. Någon åtgärdsplan har inte upprättats.

- Med anledning av de stora budget- och prognosavvikelserna anser vi att det finns ett behov av att utveckla prognosrutinerna för att förbättra precisionen i de finansiella rapporterna.
- När det gäller verksamheterna anges det i årsredovisningen att 25 av 34 mål uppnåtts. Måluppfyllelsen är svår att bedöma då det inte finns tydliga mål att utgå ifrån. Mätbara målsättningar måste formuleras för såväl verksamhet som ekonomi för att utvärdering av måluppfyllelsen ska vara möjlig. De verksamhetsmässiga målen bör ha en tydligare koppling till god ekonomisk hushållning.
- Under rubriken mål och måluppfyllelse redovisas i vissa fall aktiviteter istället för resultat och effekter. Detta försvårar ytterligare bedömningen av måluppfyllelsen.
- Kommentarer saknas till de nyckeltal som återges i årsredovisningen. För att dessa skall tillföra något informationsvärde bör de kommenteras.
- Kommunstyrelsen får via upprättade internkontrollplaner en återkoppling av hur den interna kontrollen och styrningen fungerar i styrelsen och nämnderna. Redovisning av denna information kan med fördel anges i avsnittet om kvalitet.
- Avsättningen för återställande av deponi, Åsbodalen, uppgår till 2,3 Mkr. Ny kostnadsberäkning för nödvändiga åtgärder bör tämligen omgående framtas för att säkerställa avsättningens storlek.
- Under 2013 har ett antal större investeringar igångsatts utan att vara budgeterade. Tilläggsbudgetering har inte skett. I flera av investeringsbesluten saknas enligt vår uppfattning tillräckliga beslutsunderlag.
- I förvaltningsberättelsen bör en känslighetsanalys ingå som bl a visar hur ränteändringar, befolkningsutveckling och lönekostnadsförändringar påverkar kommunens ekonomi.
- Kommunens ägarstyrning av Boxholmshus med dotterbolag måste bli mer aktiv, då bolagen svarar för utförandet av en ansevärd del av kommunens verksamhet. De investeringar som sker i bolagen är ofta en direkt följd av fattade beslut i kommunfullmäktige. Under 2013 har bolaget upptagit nya lån med 13 Mkr. Bolagets höga belåning medför en stor riskexponering hos bolaget och kommunen.
- Tydligare redovisning av de verksamheter som Boxholmshus med dotterbolag utför på uppdrag av kommunen är önskvärd.
- Från och med 2013 gäller en utvidgad uppsiktsplikt för kommunstyrelsen gentemot de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen bör ta initiativ till översyn av ägardirektiv och bolagsordningar för en överensstämmelse i enlighet med de nya kraven.

3. Granskningens syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

5. Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som kommunfullmäktige bestämmer.

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av resultaträkningen och balansräkningen.

7. Bokslut för år 2013

(Belopp inom parentes avser föregående år)

Boxholms kommun redovisar för räkenskapsåret 2013 ett positivt resultat om 1,1 Mkr (0,7 Mkr). Det budgeterade resultatet uppgick till 1,3 Mkr (0,4 Mkr), således en avvikelse med 0,2 Mkr. Det redovisade resultatet avseende hela kommunkoncernen uppgår till 3,7 Mkr (1 Mkr).

Balanskravet har inte uppnåtts för 2013 enligt redovisad balanskravsavstämning i årsredovisningen.

Förklaringen till det positiva resultatet är att kommunen erhållit återbetalning av personalförsäkringar från AFA med 3,9 Mkr (4, 1 Mkr). Om dessa intäkter inte erhållits hade ett negativt resultat redovisats med -2,8 Mkr.

Budgeterade skatteintäkter och statsbidrag för 2013 var 242,6 Mkr och utfallet blev 240,6 Mkr, budgetavvikelse med 1,9 Mkr. Denna förklaras av att slutskatteavräkningen blev 1,2 Mkr lägre än budget och att även årets kommunalskatt blev lägre med 1,3 Mkr. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämnung har ökat med 3,5 Mkr jämfört med föregående år, 0,6%.

Nettokostnaderna (exkl finansiella poster) ökade under 2013 med 3,5 Mkr (0,4%) jämfört med föregående år. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna som används till den löpande verksamheten. Nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkterna uppgår till 99,4% (99,4%).

Soliditeten, dvs hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, uppgår för 2013 till 37% (36%), en ökning jämfört med föregående år med 1%. Inräknas även hela pensionsåtagandet blir kommunens soliditet negativ, - 40% (-39%).

Kommentar:

Nämndernas och kommunstyrelsens budgetavvikelser har under en tioårsperiod huvudsakligen varit negativa. Trenden bröts dock under 2006, 2009 och 2010. Avvikelser enligt nedan:

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Belopp i tkr</i>	-1165	-3914	-1771	3159	-2558	-101	627	1664	-1631	-5 961	-2 346

För att kommunens ekonomi ska kunna stärkas krävs att nämnderna och kommunstyrelsen redovisar positiva resultat.

Årets resultat är dock inte tillräckligt för att nå det ursprungliga långsiktiga målet om 2% i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag.

I årsredovisningen kommenteras inte vilka åtgärder kommunen ämnar vidta med anledning av den bristande måluppfyllelsen och att balanskravet inte uppnås.

8. Förvaltningsberättelsen och verksamhetsberättelserna

Boxholms kommuns årsredovisning för 2013 omfattar förvaltningsberättelse, finansiell redovisning (resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, tilläggsupplysningar), nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser samt sammanställd redovisning (koncernredovisning).

8.1 Kommunens målsättningar

Boxholms kommuns årsbudget för 2013 och plan 2014-2015 innehåller finansiella mål och verksamhetsmål samt målsättningar vad gäller kvalitet och personal.

8.1.1 Finansiella mål

De finansiella målen återges i budget för 2013:

- Resultatet i relation till skatteintäkter och kommunalekonomiska utjämningen ska uppgå till minst 1,2%. Detta ska uppnås över en mandatperiod.
- I en jämförelse över planperioden ska soliditetens utveckling vara stigande för att motsvara en god ekonomisk hushållning. Senast 2015 ska soliditeten uppgå till minst 40% och på sikt ska den uppgå till genomsnittet för rikets kommuner (ca 54%).
- Investeringsutgifterna ska motsvara resultatet, detta sett över mandatperioden. Undantag ska dock göras för sådana projekt som anses extraordinära eller av akut karaktär.

Kommentar:

Balanskravet är inte uppfyllt för 2013. I KL finns det fr o m år 2000 gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen har antagit tre finansiella mål. Enligt årsredovisningen så bedöms att ett av målen uppnåtts – soliditetsmålet. Det av fullmäktige fastställda resultatmålet uppfylls inte, för att detta ska anses uppfyllt krävs ett resultat på +4,8 Mkr.

Soliditeten är negativ om kommunens pensionsåtagande inräknas. Soliditeten är låg i jämförelse med andra kommuner.

De finansiella målen behövs för att betona att ekonomin är begränsande för verksamheternas omfattning!

8.1.2 Investeringsmål.

Bruttoinvesteringarna under året uppgår till 7,6 Mkr (2,9 Mkr), vilket är 3,3 Mkr högre än budgeterat.

Kommentar:

Enligt de fastställda finansiella målen ska investeringsutgifterna motsvara resultatet. I budgeten anges att för 2013 planeras investeringar på 4,2 Mkr. Ett antal större investeringar har igångsatts under året utan att vara budgeterade. Tilläggsbudgetering har inte skett. I flera av investeringsbesluten saknas enligt vår uppfattning tillräckliga beslutsunderlag.

8.2 Förvaltningsberättelsen

Förvaltnings/verksamhetsberättelsen ska enligt lagen om kommunal redovisning innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, d v s om målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts. Detta innefattar även en avstämning av balanskravet.

I förvaltningsberättelsen ingår ett avsnitt om budgetföljsamhet och prognossäkerhet. Under 2013 har uppföljningsprocessen bestått av tre prognostillfällen. Vid uppföljningstillfället i oktober prognostiserades ett helårsresultat om 1,7 Mkr, utfallet blev 1,1 Mkr.

Kommentar:

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Den i årsredovisningen redovisade analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger enligt vår mening en rättvisande bild.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron redovisas i enlighet med KRL, d v s frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelning.

I förvaltningsberättelsen bör en känslighetsanalys ingå som bl a visar hur ränteändringar, befolkningsutveckling och lönekostnadsförändringar påverkar kommunens ekonomi.

Med anledning av de stora budget- och prognosavvikelserna anser vi att det finns ett behov av att utveckla budget- och prognosrutinerna för att förbättra precisionen i framförallt prognoserna.

8.3 Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen och nämnderna ska på ett tydligt sätt för fullmäktige och allmänheten redovisa hur väl man lyckats nå de mål som anges i budgeten.

Kommentar:

Verksamhetsberättelserna har en enhetlig och bra struktur, men kan bli tydligare.

8.3.1 Verksamhetsmål

Kommentar:

För verksamheterna redovisas i budget och årsredovisning 34 mål, 25 mål har uppfyllts och 9 mål har inte uppfyllts.

Kommunfullmäktige beslutar om målen och kommunstyrelsen ansvarar för att de tas fram och efterlevs.

Måluppfyllelsen är svår att bedöma då det inte finns tydliga mål att utgå ifrån. Det är viktigt att kommunstyrelsens och nämndernas beslutade mål hänger ihop med de övergripande målen som fullmäktige fastställt. Mätbara målsättningar måste formuleras för såväl verksamhet som ekonomi för att utvärdering av måluppfyllelsen ska vara möjlig. Målen bör tydliggöras och konkretiseras för att resultatet skall kunna bedömas på ett tillfredsställande sätt. De verksamhetsmässiga målen bör ha en tydligare koppling till god ekonomisk hushållning.

Under rubriken mål och måluppfyllelse redovisas i vissa fall aktiviteter istället för resultat och effekter. Detta försvårar ytterligare bedömningen av måluppfyllelsen.

Kommentarer saknas till de nyckeltal som återges i årsredovisningen. För att dessa skall tillföra något informationsvärde bör de kommenteras.

Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s kopplingen mellan ekonomi och verksamhet. Målen behövs även för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt.

Målen bör kontinuerligt utvärderas och omprövas.

Analysarbetet är mycket viktigt i samband med förändringsarbete för att utgöra underlag för framtida beslut. Vår uppfattning är att verksamhetsberättelserna innehåller alltför lite analys av årets utfall.

8.3.2 Mål för personal och kvalitet

Mål har fastställts för personal och kvalitet:

- att personalen upplever att de har bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter,
- att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och kommunala verksamheter som attraktiva och utvecklande arbetsplatser,
- att kommuninvånarna känner förtroende för den kommunala verksamheten och upplever att kommunen tillhandahåller tjänster och service av god kvalitet.

Kommentar:

Samtliga mål har uppnåtts 2013.

Kommunstyrelsen får via upprättade internkontrollplaner en återkoppling av hur den interna kontrollen och styrningen fungerar. Redovisning av detta kan med fördel återges i avsnittet om kvalitet.

9. Kommentarer till resultaträkningen

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL. Resultaträkningen innehåller i allt väsentligt årets externa intäkter och kostnader. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen ger en rättvisande bild över årets resultat.

	<i>Utfall</i> 2013	<i>Utfall</i> 2012	<i>Förändring</i> Mkr	<i>Förändring</i> %
Verksamhetens nettokostnader	-239 162	-235 636	3,5	1,5
Skatteintäkter o statsbidrag	240 649	237 140	3,5	1,5
Finansnetto	-412	-774	0,4	47
Resultat	1 075	731	0,4	47

Nettokostnaderna har ökat med 3,5 Mkr jämfört med föregående år. Skatteintäkter och statsbidrag har också ökat med 3,5 Mkr. Avskrivningarna har minskat med 0,2 Mkr. Finansnettot har förbättrats med 0,4 Mkr.

10. Kommentarer till balansräkningen

Balansräkningen är uppställd enligt KRL. Balansräkningen ger i allt väsentligt en rättvisande bild av tillgångar, skulder, avsättningar och eget kapital. Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av balansräkningens poster.

I samband med granskningen har kontroller genomförts av periodiseringar.

Reservering för befarade kundförluster har skett med 219 tkr, avser Norrtälje kommun, ersättning för vistelse i korttidshem och individuellt stöd för sociala insatser. Process har inletts.

Avsättningen för pensioner är 4,1 Mkr högre än vad KPAs underlag utvisar. Under året har 178 tkr ianspråktagits av överreserveringen.

Avsättningen för återställande av deponi, Åsbodalen, uppgår till 2,3 Mkr. Ny kostnadsberäkning för nödvändiga åtgärder bör framtas för att säkerställa avsättningens storlek.

Kommunens låneskuld uppgår till 54,7 Mkr, ca 37% av lånestocken har placerats till rörlig ränta.

I likhet med tidigare år har flextidssaldon/övertidssaldon inte redovisats.

Bland kortfristiga skulder redovisas periodiserade projekt, 0,3 Mkr (3,2 Mkr). 2,6 Mkr har under året tagits i anspråk av Kommunstyrelsen, IFO.

Kommunens borgensåtagande gentemot Boxholmshus har ökat med 13 Mkr (27 Mkr) under året.

11. Sammanställd redovisning (koncern)

Den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

I den sammanställda redovisningen ingår AB Boxholmshus med 100 % och VÖKBY Bredband AB med 20 %.

Koncernens resultat är 3,7 Mkr (1 Mkr).

Kommentar:

Särskild förvaltningsberättelse med information om den samlade kommunala verksamheten har upprättats. Upplysningar har lämnats om ekonomi, verksamhet och nyckeltal.

11.1 AB Boxholmshus inkl dotterbolag

För AB Boxholmshus finns generella och särskilda ägardirektiv. Ägardirektiven är godkända av kommunfullmäktige och antagna av bolagsstämman.

Kommentar:

Kommunens ägarstyrning av de helägda bolagen måste bli mer aktiv då bolagen svarar för utförandet av en ansevärd del av kommunens verksamhet.

I direktiven finns inte någon egentlig fastlagd styrning från ägarens sida när det gäller mål och ambition för verksamheten, vilket innebär att underlaget för uppföljning blir tunt. Det finns inga finansiella mål eller verksamhetsmål angivna. Detta är nödvändigt för helheten och för en sammanhängande uppföljning av bolagens verksamheter.

Enligt AB Boxholmshus koncernredovisning för 2013 uppgår balansomslutningen till 240 Mkr. Kommunens balansomslutning är 167 Mkr. De investeringar som sker i bolaget är ofta en direkt

följd av fattade beslut i kommunfullmäktige. Under 2013 har lån upptagits med 13 Mkr. Bolagets höga belåning medför en stor riskexponering hos bolaget och kommunen.

Bolaget bör lämna en redogörelse över förväntad framtida utveckling inklusive en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget bedömer att man står inför. Tydligare redovisning av de verksamheter som Boxholmshus med dotterbolag utför på uppdrag av kommunen är önskvärd.

Från och med 2013 gäller en utvidgad uppsiktsplikt för kommunstyrelsen gentemot de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen bör ta initiativ till en översyn av ägardirektiv och bolagsordningar för en överensstämmelse i enlighet med de nya kraven.

KPMG AB

Elisabeth Carelind
Auktoriserad revisor

Mikael Rehn
Revisor